

Karis, över 700 år av historia

Den äldsta källan där Karis nämns i skrift är daterad den 24 oktober 1326.

För att fira Karis långa historia arrangerar det regionala ansvarsmuseet Västra Nylands museum redan för andra gången ett publikseminarium i Karis. Museets första seminarium var år 2024 och temat då var järnålderns bosättning i Karis, i synnerhet i omgivningen av Läppträsket. Seminariet år 2024 blev en fullträff och Tryckeriteatern var fylld till brädden av intresserade åhörare.

Lördagen den 7 februari 2026 arrangerar Västra Nylands museum i samarbete med Karis hembygdsförening rf. ett seminarium med temat Karis700. Seminariet är avgiftsfritt, tvåspråkigt och öppet för alla intresserade och där presenteras resultaten av de senaste årens aktuella forskning om Karis av fyra olika forskare. Forskningen om Karis sträcker sig från de förhistoriska borgarna, via medeltiden och folktrons väsen till händelserna år 1918.

Seminariets föreläsare och teman

Arkeolog *Tarja Knuutinen* är doktorand vid Helsingfors universitet. I sin föreläsning berättar hon om en hurdan relation bosättningen under sen järnålder och medeltid hade till fornborgarna vid Läppträsket, Junkarsborg och Raseborgs medeltida slott, samt hur området på 1300-talet formades till en egen administrativ helhet mellan slottslänen Åbo och Viborg. I Karis finns för Nyländska förhållanden en exceptionell samling av försvarsverk som daterats till järnålder och medeltid. Gällande förhållandet mellan fornborgarna vid Läppträsket och de medeltida borgarna Junkarsborg och Raseborg finns ännu många obesvarade frågor, till vilka man söker svar under åren 2025 – 2026 som en del av ett forskningsprojekt vid Helsingfors universitet. Tarja föreläser på finska.

Arkeolog och fackboksförfattare *Ilari Aalto* är doktorand vid Åbo universitet och forskar i de medeltida tegelslagarnas stämplor. Karis kyrka stod klar år 1470 och är en av de bäst bevarade medeltida stenkyrkorna i Finland. De senaste åren har forskarna haft ett stort intresse för kyrkan, den är en av få som bevarat sin ursprungliga medeltida takkonstruktion. År 2020 dokumenterade forskarteamet Kattoristikoiden ratkojat (Takstolsproblemetets lösare) kyrkans takstolar och de medeltida märkningar som finns i teglen. Under föreläsningen som är på finska får vi veta hurdan ny information som framkom.

Folktroforskare, FD *John Björkman* har genom arkiv- och fältforskning lokaliserat sammanlagt över 300 folktroplatser i södra och sydvästra Finland. I denna presentation ges en djupdykning i bland annat berg, träsk och skogar som den västnyländska folktron identifierat som övernaturliga och ofta bebodda av väsen som tomtar, jättar och sjöfruar. På hurudana lägen finns platserna och finns det drag som särskiljer den västnyländska folktron från andra regioner? Johns föreläsning är på svenska.

Projektet "1918 - The Modern Conflict Archaeology of the Finnish Civil War" dokumenterar och utforskar händelseplatser från Finska Inbördeskriget. I föredraget summerar arkeolog, FD *Jan Fast* resultaten från projektets fältarbeten år 2025 och blickar framåt mot fältsäsongen 2026 då Karis står i turen.

För att kunna koka rätt mängd kaffe till pausen så önskar vi att du anmäler dig på förhand, senast den 29.1 via <https://www.lyyti.in/KarisKarjaa700>

Karis700 är ett avgiftsfritt tvåspråkigt seminarium som är öppet för alla intresserade. Seminariet arrangeras lördagen den 7.2.2026 kl. 12–16 på Tryckeriteatern i Karis, som arrangör fungerar Västra Nylands museum - regionalt ansvarsmuseum, i samarbete med Karis hembygdsförening rf.

Tidtabell

Kl. 12:00–12.15 Öppningsord, Västra Nylands museum och Karis hembygdsförening rf.

Kl. 12:15–13.00 Tarja Knuutinen, Karjaan alueen puolustusvarustukset, rälssimaat ja kyläasutuksen muodostuminen rautakauden lopulta keskiajalle.

Kl. 13.00–13.45 Ilari Aalto, Uutta tutkimusta Karjaan kirkosta.

Kl. 13.45–14.15 Kaffepaus

Kl. 14.15–15.00 John Björkman, Från sjöråd till bergstroll. Folktroplatser och väsen i västra Nyland.

Kl. 15.00–15.45 Jan Fast, 1918-projektets konfliktarkeologiska undersökningar i Karis och västra Nyland 2025–2026.

Välkommen med!

Bilder:

Bilderna är förslag, de är fritt tillgängliga på Finna, där det går att ladda ned dem.

Utgrävningar vid Junkarsborg i Karis år 1952. Foto: Bror Brandt, Västra Nyland, JOKA
Journalistinen kuva-arkisto, Museiverket.

<https://www.finna.fi/Record/museovirasto.7b51bcc4-341f-4465-b55d-4c38ad7114e0?sid=5207044151>

Karis medeltida gråstenskyrka. Foto: M. L. Carstens, Historian kuvakokoelma, Museiverket.

<https://www.finna.fi/Record/museovirasto.CFF8325539C7993063990DCB303C7954?sid=5207053454>

Tomte. Foto: Olga Gummerus-Ehrström, Gösta Serlachiuksen taidesäätio / Serlachius-museot.

<https://www.finna.fi/Record/serlachius.urn:uuid:E9BAF49E-B93D-4A0A-8F23-E0B893BF6D96?sid=5207055302>

Karis järnvägsstation. Foto: M. L. Carstens, Historian kuvakokoelma, Museiverket.

<https://www.finna.fi/Record/museovirasto.539E4E9EAC0A67BF5867AF3CCA3DC77B?sid=5207059505>

Kontaktperson för pressen:

Lotta Friberg, forskare
Västra Nylands museum
lotta.friberg@raseborg.fi
019-289 2505

OBS! Lotta är på jullov 20.12 – 6.1.2026

**VÄSTRA NYLANDS MUSEUM
LÄNSI-UUDENMAAN MUSEO**